

Lucrare scrisă la limba și literatura română pe semestrul al II-lea

Clasa a XII-a

Subiectul I

Citește următorul fragment:

„La gimnaziu, totul a luat-o razna destul de repede, față de ritmul molcom cu care ne obișnuiserăm deja. În primul rînd, crescuse copilul și gîndea (*gîndea!*) singur, nu ne mai puteam ascunde comentariile și nemulțumirile care începuseră să apară cu privire la sistemul de învățămînt, deoarece le percepea și fără să le audă de la noi.

...Și acel obsedant „mami, nu mai vreau la școală!“...

Pe scurt: mate nu prea fac că s-au ales cu proful de mate diriginte (de unde intrarea în sistemul de meditații, care nu face obiectul acestei scrieri). Istorie: se dictează și se umple tabla, se umplu pagini întregi de caiet, cu date și războaie care trebuie memorate până la lecția următoare, și apoi uitate. Geografie – aici predă directoarea, care lipsește frecvent, dar îi poate chema cu o oră mai devreme într-o zi cu șase ore, oră la care să nu vină în final, pentru că a avut consiliu (de care nu știa?). Muzică: atunci când știi că un elev nu are voce, îl umilești să cînte în fața clasei, ani de zile, excluzându-i nota 10 și motivînd că și la mate, dacă n-ai talent, nu iei 10??? Păi, la mate, dacă ai creier și faci meditații, poți lua 10, dar nu poți să devii „cu voce“ nici după un milion de lecții de canto! Așa cred eu, cel puțin, și faza cu matematica și meditațiile a fost deja dovedită. Franceza: intri tu, profesor, la prima oră din an și, în loc de „bună-ziuă, să facem cunoștință“ – că ești nouă –, îi ameninți că le dai 2 dacă nu-știi-ce. Religie: dictare și copiere de pe tablă cât e ora de lungă. Desen: dictare și copiere de pe tablă cât e ora de lungă, în termeni care n-au nici o legătură cu nivelul clasei respective. Sport. Ați mai pomenit să nu-i placă ora de sport cuiva? Ei bine, da – copilului meu. Stai tu, profesor, pe margine, de vorbă cu celălalt profesor și le arunci câte o minge pe grupe de fete și băieți – jucați-vă volei și fotbal, că noi vorbim. Nu orice copil e câine, să fugă după os. Nu orice copil e turmă. Română: aici e mai complicat, nu că nu ar fi o profesoară bună, dar e un specimen ciudat, față de care nu prea știi ce să simți când nu simți frică. Faptele ar fi că vine la jumătatea orei, uneori nu predă, dă tone de teste pe care nu le mai aduce nici anul următor și alte tone de teme pe care, în condițiile în care ieși la ora 18,50 și a doua zi intri la 11,00, trebuie să le faci, dintr-o culegere de 1 kg, indiferent ce materii mai ai în ziua respectivă. Chimie: intri tu, profesor, în clasă, și le dai de lucru cinci minute, că ai de vorbit la telefon. Și nu o oră faci asta, nici două, ci îți faci un obicei, că merge. Etc. etc. Cursul vieții fiicei mele a devenit vădit: dictare, memorare, turmă. În șapte ani de școală nu a întrebat-o nimeni, niciodată, indiferent la ce materie, ce crede ea despre absolut orice ar putea crede cineva ceva.

Toate lucrurile pe care le-am scris și multe altele au fost înțelese și de ea – sau mai degrabă ea le-a înțeles înaintea mea, numai că nu știa să le înșiruiască și să le dea un nume, și astfel s-a spulberat dilema mea obsedantă cu copilul care nu e premiant. Nu am un copil premiant pentru că mi-a dat Dumnezeu mult mai mult, mi-a dat un copil care simte, intuiește, gîndește, suferă, trăiește și e mai sensibil decît ar fi cazul, de multe ori.

Acum, știi că nu e vina mea, nici vina fratelui ei, nici a ei înseși că nu e premiantă, nici măcar a sistemului în sine („sistemul“ e o noțiune, e abstract; oamenii din el nu sînt abstracți). Marele premiu l-a luat neschingiindu-și sufletul orbește și avînd acordul nostru pentru asta. Premiul final, cel de excelență, ar consta în a găsi puterea să accepte cu seninătate „cursul vieții“, dar e încă mică pentru asta. Cine știe ce „curs al vieții“ o nimeri și în liceu!

Și, ca final, poate vă întrebați cum e cu fratele, acum că m-am eliberat de complexe și sunt gata să accept orice abordare a trecerii prin sistemul de învățămînt: ei bine, nu știu încă dacă va fi premiant sau nu, pentru că e în clasa 0 și nu primește calificative. Dar el știe deja câteva lucruri: că poți lipsi fără să pierzi nimic, că îți poți face temele și în clasă și că la teste se poate copia. E un început.”

(Izabela Cotelin, *Copilul meu nu-i premiant*, în revista „Dilema veche”)

A. Scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul structurii *intrarea în sistemul de meditații*.
2. Indică un câmp semantic dominant în text și trei cuvinte care fac parte din acest câmp.
3. Explică, într-un enunț, ce o nemulțumește pe autoarea textului, cu privire la sistemul de învățământ.
4. Precizează modul în care e ilustrată relația dintre generații în textul de mai sus.

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificațiile fragmentului: *Nu am un copil premiant pentru că mi-a dat Dumnezeu mult mai mult, mi-a dat un copil care simte, intuiește, gândește, suferă, trăiește și e mai sensibil decât ar fi cazul, de multe ori.(...) Marele premiu l-a luat neschingiindu-și sufletul orbește și având acordul nostru pentru asta. Premiul final, cel de excelență, ar consta în a găsi puterea să accepte cu seninătate „cursul vieții”, dar e încă mică pentru asta.*

B. Redactează un text, de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă sistemul de învățământ actual valorifică potențialul elevilor, utilizând informații din textul-suport.

Subiectul al II-lea

Comentează, în maximum 50 de cuvinte, versurile de mai jos, evidențiind trăsăturile neomodernismului.

Sunt tânăr, Doamnă, vinul mă știe pe de rost
și ochiul sclav îmi cară fecioarele prin sânge,
cum aş putea întoarce copilul care-am fost
când carne-mi înflorește și doar uitarea plânge.

Sunt tânăr, Doamnă, lucruri am așezat destul
ca să pricep căderea din somn spre echilibru,
dar bulgări de lumină dac-aș mânca, sătul
nu m-aș încape în pielea mea de tigru.

Sunt tânăr, Doamnă, tânăr cu spatele frumos
și vreau drept hrană lapte din sfârcuri de cometă,
să-mi crească ceru-n suflet și stelele în os
și să dezmint zăpada pierdut în piruetă.

Sunt tânăr, Doamnă, încă aripile mă țin
chiar de ating pământul pe-aproape cu genunchii,
această putrezire mă-mbată ca un vin
căci simt curgând prin dansa bunicile și unchii.

Sunt tânăr, Doamnă, tânăr, de-aceea nu te cred,
oricât mi-ai spune, timpul nu-și ascute gheara
deși arcașii ceții spre mine își reped
săgețile vestirii, sunt tânăr. Bună seara!

(Mircea Dinescu, *Sunt tânăr, Doamnă*)

Subiectul al III-lea

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți tema și viziunea despre lume în romanul postbelic studiat, având în vedere următoarele repere:

-evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea operei într-o tipologie/orientare tematică/într-un curent;

- prezentarea a două idei, imagini poetice/a două scene semnificative pentru tema și viziunea despre lume;
- prezentarea a două caracteristici ale textului, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (titlu,temă, motiv, tip de lirism/perspectiva narativă, acțiune, conflict/relații de simetrie, opoziție, incipit și final/secvențe lirice, elemente de prozodie.

Inspirație și succes la ultima teză la limba și literatura română!